

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?
Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Maart 2023

Op het moment dat ik dit stukje schrijf zit ik eigenlijk klaar om een uurtje aan mijn studie te wijden. Voordat ik dat doe schrijf ik altijd een stukje zomaar voor de vuist weg, om mijn gedachten vrij te maken. Dat deed ik vanmorgen ook en mijn gedachten leidden mij naar de kleur ROOD. Het is een kleur waar ik van hou. Ik heb vaak rode auto's gehad en rode brillen.

De kleur rood is een tegenstrijdige kleur. Aan de ene kant is het een optimistische kleur en het is ook de kleur van de doorzetters en de mensen die doelgericht hun werk doen. Aan de andere kant is het een signaal kleur: pas op! Er dreigt gevaar. Als je in het verkeer een rood bord tegenkomt, dan mag er iets niet. Mensen in rode auto's rijden vaak sneller, maar krijgen ook sneller een bekeuring (niet zo vreemd natuurlijk), maar mensen gaan ook sneller aan de kant als er een rode auto aankomt.

Waarom deel ik dit met u? Omdat tegenstrijdigheden in ons leven dagelijkse kost is. Zoals er twee zijden aan een medaille zijn, zo zitten er aan 'een zaak' meestal twee kanten. Om tot een juiste beslissing te komen, of een juist oordeel, moet men de twee kanten (of meerdere zelfs) onderzoeken. Dat maakt het leven ingewikkelder, maar ook interessanter. Veel is niet wat het lijkt. En daar weten we in de uitvaartbranche ook over mee te praten. Het vraagt om kennis van zaken en om alertheid. Nadenken voor je iets zegt of doet. Weten waar je het over hebt.

Ik ben van mening dat deze nieuwsbrief daar aan bijdraagt. Meer weten, kennis, maar ook inzicht. Ik hoop dat het u iets oplevert voor het dagelijks werk.

Ik wens u veel leesplezier.

Afke den Hollander.

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Bijklussen in het uitvaartcentrum
- * In Havelte staat een brievenbus voor de hemel
- * Jacco werkt op plek waar bijna niemand levend komt
- * Onrust na breuk in Achterhoekse uitvaartwereld
- * Wat is de volgorde van de stoet
- * Eenzame uitvaart
- * Traditioneel is een uitvaart zelden meer

Er is het verlangen naar

Zo hoor ik veel mensen die blijven verzuchten dat het koud en nat is. Ze verlangen naar hogere temperaturen en zon. Zal vast wel komen. Maar goed dat wij niet zelf het weer kunnen regelen want dat zou leiden tot een continue discussie van meer en minder.

Vorige week toch maar weer eens de fiets gepakt en dan opeens, als ik door de kern van het Belgische Maaseik wil naar een mooi fietspad dat aan de andere kant van deze stad begint, staan er hekken. En zou ik entree moeten betalen. Waarvoor? Voor de stoet! Welke stoet? De carnavalsstoet! Carnaval?? Dat is toch ruim drie weken geleden. Nee, bij ons nu. Blijkt dus dat hier een Halfvasten-stoet trekt. Maar goed, ik wil naar dat fietspad en mag toch door. Natuurlijk.....pik ik ook een graantje mee van die stoet. Veel imposante wagens. Een prachtige stoet. Na een half uur ben ik aan de andere kant en kan weer gaan genieten van de rust in het fietsen door de natuur. Op het veerpontje ben ik de enige.

Vanmorgen, even rondje wandelen. Het water staat wat hoger waardoor een grote nevengeul geheel vol is. Aan de andere kant graast de kudde gallows. Natuurlijk tel ik even. En dan.....zie ik daar aan die overkant bij een koe wat beweging. Er loopt een heel klein kalfje naast. Dat moet vannacht geboren zijn! Ik wandel terug en ga even met de fiets die kant op. en ja, nu duidelijk te zien aan de koe dat deze pas kort geleden het kalfje op de wereld heeft gezet. Kalfje ligt in alle rust en moeders houdt het in de gaten en even verderop houdt ook de leidende stier van deze kudde mij in de gaten. Leuk om dat zo te bekijken.

Half uur later stopt de auto van Natuurmonumenten naast mij. De mannen hebben ook gezien dat er een kalfje geboren is en vragen of ik het nummer van de koe weet. Tja, dat kon ook ik niet zien. Zal morgen m'n verrekijker omhangen. En zo kan ik nog uren doorgaan....

Mijn gedachtecronkel?

Gedachten gaan uit naar bestuurders. Velen zijn bezig met het afgelopen jaar, de uitwerking in cijfers en het verantwoorden daarvan, maar ook met het lopende en met komende jaren, planning, visie. Daarnaast zullen ze vast ook wel zorgen voor voldoende ontspanning! Fijn dat er nog altijd zoveel mensen zijn die zich geheel vrijwillig willen inzetten voor hun leden, en medemens.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 29 maart 2023).

Blik op België Sint-Niklaas**Bijklussen in het uitvaartcentrum? ‘Vrienden vonden het luguber, maar ik zag snel de mooie kanten van de job’**

Het is zaterdagochtend en Senne Janssens (20) maakt zich klaar voor zijn studentenjob. Gedecideerd knoopt hij zijn driedelig, op maat gemaakt kostuum dicht. Hij neemt de urne aan die net voorzichtig werd dichtgeschroefd. “Op mijn zestiende ging ik op zoek naar een bijverdienste. Ik kon ook rekken vullen in de supermarkt, maar ik was nieuwsgieriger naar een job bij een uitvaartcentrum”, vertelt hij. Senne is een van de vijftien flexibele medewerkers die regelmatig aan de slag zijn bij de Wase Uitvaartplanner in Sint-Niklaas. Ze rijden met de lijkwagen, helpen de kist dragen of verzorgen de koffietafel.

Hun profiel is dun gezaaid. De job van uitvaartmedewerker is nieuw in de lijst van knelpuntberoepen. De sector werpt zijn oubollig imago langzaam af, maar de vooroordelen zijn er nog. En dan is er nog het statuut van de job zelf. Wie af en toe wil bijklussen als uitvaartmedewerker kan niet aan de slag als flexi-jobber en kan dus ook niet onbelast bijverdienen, zoals in de horeca of de zorg wel mogelijk is. Senne heeft een fiscaal voordelig studentenstatuut, maar de meeste mensen die bijspringen hebben al een andere job of zijn (jong)gepensioneerd.

“Als flexi-jobber hoef je geen belastingen of sociale bijdragen te betalen. Je brutoloon is je nettoloon. Maar om één of andere reden vist de uitvaartsector naast het net”, vertellen Wolfgang Du Tré en zijn vriendin Attie Claerman, allebei 27 en de vierde generatie in het familiebedrijf. “Wie op zoek is naar extra inkomsten haakt af zodra we vertellen dat ons werk niet als flexi-job gecatalogiseerd staat. We kennen collega’s die een aparte vennootschap oprichtten zodat ze koffietafels onder ‘horeca’ kunnen registreren, maar die omslag maak je niet zomaar. We kunnen gelukkig rekenen op mensen die ons al jaren bijstaan op basis van oproepcontracten. Een vaste medewerker in loondienst aanwerven, is momenteel niet aan de orde, maar zonder de hulp van onze losse krachten zouden we het niet redden.”

Een van hen is Jos Biesbrouck (75). Hij trekt al 27 jaar zijn donkerblauw kostuum aan om families in rouw te ondersteunen. “Ik werkte als badmeester in Antwerpen toen een collega me vertelde over zijn bijverdienste in een uitvaartcentrum. ‘Kan ook iets voor jou zijn, met je vlotte babbel’, zei hij.”

“Via via kwam ik in Sint-Niklaas terecht. De ouders van Wolfgang begeleidden me tijdens die eerste weken die soms wel wat ongemakkelijk aanvoelden. Ze confronteerden me bijvoorbeeld niet meteen met een overleden persoon, maar toonden me eerst een gesloten kist. Mijn vrienden en familie begrepen het niet. ‘Allee Jos, jij bent zo’n joviale mens, zo’n triestig werk is toch niets voor jou?’ Maar ik wist meteen dat het me wel lag. Het voelt bijzonder om mensen voor een stukje te begeleiden in hun rouwproces. Eigenlijk ben je vijf à zes dagen een veilige haven voor families die soms totaal ontredderd zijn. Het is onze subtiele, discrete maar duidelijke aanwezigheid die hen een ruggensteuntje biedt”, legt Jos uit.

“We begeleiden de dienst, gaan mee naar het crematorium en daarna naar het kerkhof. Tijdens en na dat proces leven wij oprecht mee. De dankbaarheid die je in ruil krijgt, vind je nergens anders. Er zal een tijd komen dat ik moet stoppen, maar tot dan leg ik mijn hele hart in dit werk. Ik kan het niet missen. Wat ik betaald krijg en hoeveel ik moet afdragen, maakt me eigenlijk niets uit.”

Dat vindt ook Senne, die klaarstaat om met de lijkwagen naar de kerk te rijden. “Mijn vrienden vonden het eerst raar, luguber zelfs, maar ik zag snel de mooie kanten van de job. Ik ben assertiever omdat ik geleerd heb om grote groepen instructies te geven. Ik leer samenwerken en goeie afspraken maken. Als je de kist een seconde eerder dan de andere dragers laat zakken, heb je een probleem. En dan is er nog die fameuze dankbaarheid. Mensen waarderen wat we voor hen doen en maken dat ook kenbaar. Ik studeer voor leerkracht geschiedenis en Nederlands, maar mocht ik een voltijdse job in de uitvaartsector vinden, zou ik niet twijfelen. Ik zie het me later zelfs als hobby doen.”

Bron: Blik op België, St. Niklaas, 14-02-2023, Sjaak.

In Havelte staat een brievenbus voor de hemel

De speciale brievenbus staat bij de ingang van de begraafplaats In Havelte kun je post naar de hemel sturen

Nog even iets vertellen aan een overleden dierbare. Een leuk nieuwtje of gewoon een kattenbelletje. Een kindertekening voor opa of oma of gewoon zomaar een kaartje. Op de begraafplaats van Havelte kun je sinds kort post naar de hemel sturen. Daar staat namelijk een speciale brievenbus.

Moeilijk is het niet. Je schrijft een brief of een kaartje, stopt 'm in de hemelpost-brievenbus en symbolisch gaat 'ie dan naar de hemel. "De brievenbus is voor iedereen die een dierbare moet missen", legt Chantal Manden van begrafenisvereniging De Laatste Eer Havelte uit. "Soms wil je nog even iets zeggen, iets delen. Dat kan op deze manier. We denken dat dit troost geeft."

Met financiële hulp van de ondernemersvereniging wordt de grote stenen brievenbus aangeschaft. Hij staat bij de ingang van de begraafplaats in Havelte. Je kunt aan iedere overledene een brief sturen. Ook als hij of zij niet op deze begraafplaats ligt. "Of iemand nou hier ligt, ergens anders of juist is gecremeerd, dat maakt niet uit. Je kunt gewoon hier je brief in de brievenbus doen", vertelt Manden.

Symbolisch

De brievenbus zit op slot en niemand kan dus bij de post. "Het blijft echt anoniem en de brieven worden absoluut niet gelezen", aldus Manden. "Op 1 november tijdens Allerheiligen maken we de brievenbus open en halen we alle post eruit. Die gaan we dan verbranden zodat alle rook symbolisch opstijgt naar de hemel."

Bron: RTV Drenthe, 22-03-2023, Sjaak.

Jacco werkt op plek waar bijna niemand levend komt: ‘Heb het mooiste beroep dat er bestaat’

ZICHT OP DE DOOD

Hij werkt op een plek waar bijna niemand levend komt: het mortuarium van ziekenhuizen. Hij geeft overledenen de laatste zorg en als obductie-assistent onderzoekt hij lichamen om de doodsoorzaak vast te kunnen stellen. Het mooiste beroep dat er bestaat, vindt Jacco van de Wetering (49).

Jacco van de Wetering.

We ontmoeten Van de Wetering in de hal van het Groene Hart Ziekenhuis in Gouda. Er is geen bordje dat ons de weg wijst naar het mortuarium. De obductie-assistent leidt ons door lange gangen, via verschillende deuren naar de plek waar het koud en stil is. In de obductiekamer vertelt hij, met een niet te missen passie, over zijn beroep.

„Mooi hè?” begint Van de Wetering, die woont in Dordrecht. „Hier komt bijna niemand. Soms begin ik alvast terwijl de patholoog nog onderweg is. Dan kijk ik of er bijzonderheden zijn. Ik sta hier dan helemaal alleen, ook midden in de nacht.” Want zijn werk kan vaak niet wachten. Omdat het lichaam snel gekoeld moet worden om ontbinding voor te zijn. „Maar ook voor de familie, want ze wachten tot hun geliefde thuiskomt. Daarom is het belangrijk om zo snel mogelijk te starten”, legt hij uit.

Van de Wetering werkt voor Cura Mortu Orum (CMO), een dienstverlener in postmortale zorg voor tientallen ziekenhuizen in Nederland. Een vaste werkplek heeft hij niet, hij werkt in mortuaria van Friesland tot Limburg en van Amsterdam tot Enschede. Om 5.45 uur gaat zijn wekker. In een appje van zijn leidinggevende leest hij waar hij die ochtend naartoe moet. „Een obductie kan je niet plannen hè, je weet nooit hoe het leven loopt.”

Voor de trein

In de meeste gevallen doet hij onderzoek bij overledenen met een natuurlijke doodsoorzaak. In samenwerking met de politierecherche onderzoekt hij ook doodsoorzaken bij mensen die een niet-natuurlijke dood gestorven zijn. „Ongelukken, mensen die zelfmoord plegen, gezinsdrama’s, alles wat je op tv ziet, komt hier voorbij. Ook kindjes die zijn overleden tijdens de zwangerschap of door wiegendood. Alles wat geboren is tot aan – bij wijze van – 150 jaar oud, onderzoeken we hier.”

Groot, klein, oud, jong, intact of een lichaam dat enkel uit losse flarden bestaat. Hij ziet veel, heel veel. De eerste keer dat hij een overledene zag die werd binnengebracht na een politiemelding kreeg hij zowat een rolberoerte. Het was het lichaam van een jongen die voor de trein was gesprongen, een deel van zijn hoofd was weg en stond los van het lichaam, omschrijft hij. „Maar ik ben in het verleden ook tandtechnicus geweest en zag ineens de kiezen en tanden, en dat is zo mooi!”

Organen stuk voor stuk gewogen in weegschaal

Daar maakte hij de schakeling, van het gruwelijke naar het medische, technische gedeelte. „Ik ben op een andere manier naar het menselijk lichaam gaan kijken en gaan zien hoe bijzonder mooi het is.” Inmiddels haalt hij enorm veel voldoening uit zijn werk. „Iedere dag beantwoorden we vragen van artsen en nabestaanden. Zo helpen we ook de geneeskunde weer, artsen kunnen leren van de resultaten van ons onderzoek.”

Door te kijken naar doorbloedingen of afwijkingen in het lichaam, analyseert hij samen met de patholoog wat de doodsoorzaak is. In een weegschaal worden de organen stuk voor stuk gewogen. „Het vocht achter de longen, het hart, de hersenen. Ja, als je dat niet kent, komt dat wel even binnen hè? Maar het is heel interessant en heel secuur werk. We zetten echt overal de puntjes op de i.”

Knuffeltje

Nadat de oorzaak is vastgesteld is het ‘de kunst’ om het lichaam weer zo mooi mogelijk te reconstrueren. „Ik kan hetzelfde als een plastisch chirurg: onderhuids hechten, spieropbouw van klei, een schedelreconstructie. Maar soms kunnen we een lichaam echt niet meer toonbaar maken. Dan leggen we een laken over het lichaam en knippen we gaten bij delen die herkenning geven, en toonbaar zijn.”

Is zijn werk zwaar? Lichamelijk wel, maar psychisch niet voor Van de Wetering. Hij gaat elke dag met een leeg hoofd naar huis. „Dat gaat vanzelf. Ik doe mijn werk en laat degene zo goed mogelijk achter, dan zit mijn taak erop. Maar natuurlijk raakt het me wel. Bijvoorbeeld bij een klein baby’tje, dan doe ik nóg beter mijn best. Dan haal ik op de kinderafdeling een dekentje, kussentje en knuffeltje zodat het kindje niet alleen is en netjes opgedekt ligt alsof het in bed ligt.”

Uitmuntend

Goed is niet goed genoeg voor Van de Wetering. Het moet uitmuntend zijn. „Je wilt dat iemand weer netjes naar huis gaat, het laken strak, het lichaam precies in het midden van de koelplaat. Het is het laatste stukje dat ik iemand nog kan geven.”

„Ik wil mezelf in de spiegel aan kunnen kijken, wetend dat ik het goed heb gedaan, anders kan ik niet slapen. Ik ben eens bij een jongen een sjaal, die hij van zijn ouders had gekregen, weer vergeten om te doen na de obductie. Als zoiets gebeurt, dan ga ik terug naar het mortuarium. Zelfs midden in de nacht.”

Bron: AD, 21-02-2023, Sjaak.

John Ubachs zag in halve eeuw uitvaartbranche veranderen: 'Pastoor is vervangen door spiritueel spreker'

John Ubachs bezoekt nog regelmatig de burelen, vader Gerrit kijkt vanaf de muur toe.

Geleen - John Ubachs, de derde generatie van het Geleense familiebedrijf Uitvaartcentrum Ubachs, nam na bijna een halve eeuw afscheid. „Veel mensen hebben hun boodschappenlijstje niet klaar. Wat doe je met een achtergebleven huisdier?“

Helemaal loslaten kan hij niet. „Ik loop nog steeds af en toe binnen om te helpen.” John Ubachs nam, na ruim 48 jaar, met een dubbel gevoel afscheid van familiebedrijf Uitvaartcentrum Ubachs in Geleen. „Als alles klopt, en nabestaanden zijn tevreden, dan ben ik dankbaar. Maar lastige situaties met families over financiële zaken ga ik niet missen.”

John stapte in 1974 in de familiezaak die zijn oma, Agnes Ubachs-Delahaye, in 1929 begon. „We deden inmiddels jaarlijks zo’n 275 uitvaarten in ons verzorgingsgebied.” Zij startte de onderneming uit bittere noodzaak. „Mijn opa Guillaume maakte doodskisten in zijn timmerfabriek, met Pie Delahaye, de broer van Agnes, de vrouw van mijn opa. Bij bouwwerkzaamheden kwam opa ten val en overleed.” Agnes was een kordate vrouw. „Zij vroeg haar broer kisten te blijven maken, zij ging uitvaarten regelen. Er moest brood op de plank komen.”

Broodroof

Buiten de kerk om begrafenissen regelen was destijds ongepast. „Zoiets regelt de koster. Dit was broodroof, en nog wel door een vrouw.” Agnes zette desondanks door. „Ze haalde op de fiets plastic kransen op uit Voerendaal. Die hing ze om het stuur.”

Haar zoon Gerrit stapte in 1958 in het bedrijf, en sprong meteen in het diepe. „Oma huurde rouwwagens. Mijn vader, zei: ‘We gaan zelf wagens kopen.’ Die kostten toen 4000 gulden. Het was tricky, maar het pakte goed uit.”

Gerrit kreeg in 1963 het beheer over het mortuarium van het Sint Barbara ziekenhuis in Geleen. Toen het complex in 1994 werd afgebroken diende zich een nieuw financieel risico zich aan. „Zelf een mortuarium bouwen? Ik heb dat doorgezet.” Het kwam er in 1998, op het Vouershof, naast het crematorium dat er sinds 1984 staat.

Wildgroei

Behalve de omslag naar cremeren – „nu zitten we op 90 procent” – zag John het afscheid veranderen. „Vroeger zat de kerk vol. Er werd vaak te voet achter een koets naar het kerkhof geschreden. Er was veel gemeenschapszin.” Nu speelt vrijwel alles zich af in het crematorium. „Of in een horecagelegenheid. De pastoor wordt vervangen door een spreker uit de familie of vriendenkring, of een ingehuurde spiritueel spreker.”

Ubachs wordt de laatste jaren ‘doodgebeld’ door rituele uitvaartbegeleiders. „Er is een wildgroei gaande. Ze bedoelen het goed, maar ze hebben allemaal een prijskaartje. Ze zijn duurder dan meneer pastoor. Wij hebben een eigen begeleider.”

John ontving bijzondere wensen. „Een vrouw die terminaal was, wilde geen kist. Ze wilde gewikkeld worden. Ik kon dat niet. Een vriend die ermee bekend was, deed dat. Om haar op de rollen van de oven te kunnen schuiven, hebben we het deksel van een kist gebruikt. Je moet soms improviseren.” Wat hem ook is bijgebleven: een jongen van 13 jaar die op het voetbalveld overlijdt. „Een gescheurde aorta. Dan vraag je je af wie hierboven zit.”

Boodschappenlijstje

De tijd tussen overlijden en uitvaart is toegenomen. Om nabestaanden meer tijd te gunnen zaken te regelen. „Veel mensen hebben hun ‘boodschappenlijstje’ niet klaar. Het houdt niet op bij de verzekering. Daarom zeg ik: praat er tijdig over, of zet het op papier. Laat anderen niet hulpeloos achter. De dood blijft echter een taboe.”

Grofweg zijn er volgens John vier zaken die spelen: „Het overlijden zelf, het regelen, financiën, en onenigheid in de familie. Beperk ellende bij een overlijden door die laatste drie goed voor te bereiden.” Als hulp verstrekt zijn uitvaartcentrum een checklist. „Wat doe je met een achtergebleven huisdier? Het vooraf invullen maakt het voor ons gemakkelijker bij onze taak: het ontzorgen van de familie.”

Zoon Junior, de vierde generatie Ubachs, werkt inmiddels 16 jaar in het bedrijf. „Hij heeft zijn eigen visie. Hij blijkt een sociaal talent en is zeer betrokken. Hij neemt niet pas na een overlijden contact op, maar praat vooraf al met mensen. Ik kan met een gerust hart mijn passie gaan najagen: met vrienden op de motor uitwaaiëren in Europa en in Nevada. Dan loop ik hem niet voor de voeten.”

Bron: De Limburger, 07-03-2023, Sjaak.

LOB en stichting Dodenakkers vragen aandacht voor hergebruik oude grafmonumenten

De Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB) en de stichting Dodenakkers.nl vragen aandacht voor het hergebruik van onderdelen van oude grafmonumenten. Dat schrijven beide organisaties in een gezamenlijke persmailing: 'Wanneer grafmonumenten vervallen raken en een gevaar vormen, is er niet altijd een mogelijkheid tot herstel. Het grafmonument moet dan helaas geruimd worden, maar afkomende delen kunnen juist de redding zijn voor andere grafmonumenten elders. Door oudere grafmonumenten te herstellen blijven begraafplaatsen aantrekkelijk voor bezoekers.'

Dodenakkers.nl heeft sinds 2008 de beschikking over een virtueel depot voor delen van grafmonumenten. LOB staat positief tegenover het verder stimuleren van hergebruik en wil daarbij meer hulp bieden. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een online formulier of andere manieren om partijen met elkaar in contact te brengen. Op dit moment zorgen medewerkers van stichting Dodenakkers.nl zelf dat als er monumentaal materiaal beschikbaar komt dit in goede orde verstuurd wordt: 'Onder meer in Roermond, Maastricht, Rockanje en Almelo kon zo succesvol een aantal historische grafmonumenten in oude luister worden hersteld. De medewerkers van de stichting bespreken vooraf wat er nodig is en wat de alternatieven zijn. Ook wordt getracht de missende onderdelen te zoeken op gelijkwaardige begraafplaatsen. Dit om te voorkomen dat vreemde onderdelen een karakteristiek vertroebelen. Een hekwerk met een katholieke signatuur is bijvoorbeeld niet geschikt op een protestantse begraafplaats.'

Dodenakkers en LOB werken samen aan funerair depot

De Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen (LOB) en stichting Dodenakkers.nl slaan de handen ineen en vragen meer aandacht voor het hergebruik van onderdelen van oudere grafmonumenten. Wanneer grafmonumenten vervallen raken en een gevaar vormen, is er niet altijd een mogelijkheid tot herstel. Het grafmonument moet dan helaas geruimd worden, maar afkomende delen kunnen juist de redding zijn voor andere grafmonumenten elders. Door oudere grafmonumenten te herstellen blijven begraafplaatsen aantrekkelijk voor bezoekers.

Het gaat daarbij niet om complete grafmonumenten, maar vooral om kettingen, hekwerken en losse pijlers, hoekpaaltjes en banden, buizen/stangen, eenvoudige stèles, zerken maar ook om accessoires zoals kransdozen, losse kransen van metaal, keramische of porseleinen beeldjes en ornamenten, bid- of knielbankjes, bloembakken, vazen en grafnummerpaaltjes.

Grafmonument Maastricht hersteld met hulp van het funerair depot.

Vragen over het funerair depot kunnen gesteld worden via info@dodenakkers.nl of 06-40412804.

Bron: Persberichten, 01-03-2023, Sjaak.

Algemene ledenvergadering

Reserveer alvast de datum welke is vastgesteld voor de Algemene Ledenvergadering!!

Zaterdag 8 juli 2023. Locatie Hotel Belmont.

Planning,

- ***Inloop 10.00 uur***
- ***Algemene Ledenvergadering 10.30 uur***
- ***Aansluitend in het kader van het jubileum, een goede maaltijd***

Oppositie stelt opnieuw 'Eenzame uitvaart' voor, stadsdichter is enthousiast: "Prachtig en belangrijk initiatief"

In Antwerpen worden sinds kort weer gedichten voorgedragen voor en over mensen die alleen stierven, zoals hier voor Rita.

TURNHOUT - Oppositiepartij Vlaams Belang polste nogmaals naar de interesse van het stadsbestuur om voor mensen die in eenzaamheid sterven een persoonlijk gedicht voor te dragen bij de uitvaart. Stadsdichter Sanne Leenders werkt graag mee, het stadsbestuur houdt zich voorlopig op de vlakte.

Voormalig Antwerps stadsdichter Maarten Inghels haalde in 2009 het Nederlandse initiatief van de Eenzame uitvaart naar België. Dichters schrijven een persoonlijk gedicht voor mensen die in eenzaamheid gestorven zijn en dragen dat ook voor op hun uitvaart.

"Ook inwoners van onze stad leven en sterven in eenzaamheid", zegt gemeenteraadslid Reccino Van Lommel (Vlaams Belang). "Al in 2015 heb ik voorgesteld om aan te sluiten bij de Eenzame uitvaart. Het project werd overgenomen in onder meer Antwerpen en Leuven, al hangt het succes vooral af van de lokale omkadering. Het toenmalige schepencollege stond niet afkerig tegenover zo'n initiatief, maar het resultaat bleef uit. Onze stad beschikt nog steeds over dichters die dergelijke projecten mee vorm kunnen geven."

Samen Dichter

Een van hen is kersvers Turnhouts stadsdichter Sanne Leenders, die enthousiast is wanneer we haar over de Eenzame uitvaart vertellen. "Een prachtig en belangrijk initiatief, het zou mooi zijn als dat in onze stad kon. Ik heb zelf alleen nog maar gedichten geschreven voor mensen die ik ken, dus het lijkt me wel moeilijk. Dat zegt soms ook net veel. Ik zou die persoon echt willen leren kennen, zo veel mogelijk over hen te weten willen komen, bijvoorbeeld door met mensen te praten die hen gekend hebben."

Ondertussen werkt Sanne verder aan haar ambitie om de Turnhoutenaars zelf aan het schrijven te krijgen. "Vanaf maandag 13 maart organiseren we om de veertien dagen Samen Dichter in de Turnhoutse biblio-

theek. Dat zijn een soort open zitdagen waar tussen 17u en 19u iedereen welkom is om over poëzie te praten en samen te schrijven. Verder komen er groepswerkshops voor bijvoorbeeld scholen aan.”

Doorstart

Begin dit jaar bleek uit een artikel in deze krant dat in Antwerpen de dichters de laatste jaren amper of zelfs niet meer gevraagd werden voor Eenzame uitvaarten. De begrafenisondernemers doen meer moeite om nabestaanden of kennissen te vinden en vanaf één aanwezige is het geen Eenzame uitvaart meer. Enkele dagen later meldde VONK & Zonen dat hun initiatief dan toch een doorstart maakte.

Schepen voor Begraafplaatsen Stijn Adriaensens (N-VA) maakt geen grote beloftes over een Turnhoutse Eenzame uitvaart. “Het college heeft in 2015 inderdaad niet veel gedaan met de vraag van meneer Van Lommel”, zegt hij. “We gaan samen met de begrafenisondernemers bekijken wat er gedaan kan worden. Het lijkt mij minstens even belangrijk om er voor te zorgen dat het niet zo ver komt dat onze inwoners in eenzaamheid sterven.”

Bron: Nieuwsblad.be, 09-03-2023, Sjaak.

Foto: Daniel Dee

Eenzame uitvaart

Meneer Scherpenisse stond er helemaal alleen voor, en werd eenzaam begraven op een regenachtige dinsdagochtend

do 9 mrt., 09:28 Algemeen 4.159 keer gelezen

Rotterdam - Stichting de Eenzame Uitvaart Rotterdam (dEUR) verzorgt samen met de gemeente Rotterdam waardige uitvaarten voor Rotterdammers die begraven worden zonder nabestaanden. Voor elke uitvaart schrijft een dichter een speciaal gedicht dat hij of zij voordraagt. Na afloop volgt een verslag. De Havenloods plaatst dit eerbetoon. Omdat we geen enkele Rotterdammer eenzaam het graf in willen laten gaan.

Dinsdag 7 maart 2023, 10.15 uur
Begraafplaats St. Laurentius, Rotterdam
Dichter van dienst: Hester Knibbe
Auteur verslag: Daniel Dee

Het is een regenachtige dinsdagochtend wanneer we afscheid nemen van de heer Adrianus Cornelis Scherpenisse (*12-08-1934, Rotterdam – † 21-02-2023, Rotterdam), er is voor later op de dag zelfs natte sneeuw voorspeld. Maart heeft knepen in zijn staart.

Eerder die ochtend belde Bianca Boer op om door te geven dat ze dit keer niet kwam. Dat heeft overigens niets met het weer te maken, maar alles met een coronabesmetting. Wel zijn aanwezig Eric Postma van de gemeente, twee medewerkers van Dela Goetzee, zes dragers, de dichter Rien Vroegindeweij en ik. De dichter van dienst is ditmaal Hester Knibbe.

Tussen de vorige eenzame uitvaart (#32) en deze (#33) zat nog de eenzaam overleden meneer Jung Yi Liu. Ik wil hem hier toch even bij naam noemen, anders is hij helemaal vergeten. Er is intern iets misgegaan bij Dela Goetzee; de ene afdeling die het werk van een andere afdeling overnam zonder te communiceren, waardoor Jung Yi Liu al begraven was voordat er een eenzame uitvaart met dichter op touw gezet kon worden. Dela Goetzee verzekerde ons dat dit vrijwel nooit voorkomt, al is dit toch al de tweede keer. Het is natuurlijk mensenwerk en het zijn de levenden die de fouten maken.

Op 21 februari jongstleden werd de heer Scherpenisse met een ambulance vanuit Spijkenisse naar het ziekenhuis gebracht. Diezelfde dag nog maakte het Erasmus MC melding van zijn overlijden. De heer Scherpenisse is gedurende lange tijd gehuwd geweest met mevrouw Elisabeth Suttorp (*07-06-1937). Zij zijn in 1984 vanuit Rotterdam naar Spijkenisse verhuisd. De heer Scherpenisse ontving sinds 2010 een klein pensioen via de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor het beroepsvervoer over de weg. Op 10 augustus 2021 overleed mevrouw Suttorp en kwam hij er alleen voor te staan.

De rouwwagen die komt voorrijden is ditmaal niet zwart, maar zilverkleurig. Aan de binnenkant van de wagen zijn LED-lichtslangen bevestigd die telkens van kleur verspringen. Wanneer we achter de draagbaar aan naar het graf lopen, zie ik dat een van de dragers een losse veter heeft. Tot zover mijn observatievermogen. Normaal gesproken is het Bianca die zo iets opmerkt; of het nu een loshangende knoop is of een stempel op de kist.

Dat er ditmaal zes dragers aanwezig zijn betekent dat het om een fors persoon gaat. Het is daarom ook dat bij het graf nog een extra draagtouw gehaald moet worden om de kist veilig te kunnen laten zakken. De dragers blijven daarna bij het graf staan. Een medewerker van Dela Goetzee vertelt in het kort iets over de heer Scherpenisse en vervolgens draagt Hester Knibbe haar gedicht voor.

Wanneer we vertrekken, en de dragers ons passeren, zie ik dat alle veters gestrikt zijn. Dat moet de bewuste drager heel discreet hebben gedaan, want het is me niet opgevallen dat hij heeft geknield om bij zijn schoen te komen.

De laatste rit

i.m. Adrianus Cornelis Scherpenisse

Dit wist ik wel, het is van A naar Z
een lange reis, men vroeg mij naar de prijs
ik wist het niet hield slechts het stuur, 'het is
een aarden weg met tussenstops'
zei ik.

Na elke dagrit keerde ik naar huis
mijn vrouw had kost op tafel neergezet, vertelde
van de dag die ging en komen zou, ik at
en kroop met haar in bed, de warmte
van haar lijf steeds aan mijn zij

vergeet ik niet. Toen zij de ogen sloot
voorgoed de aftocht blies, bleef ik
stuurloos alleen en staarde naar
haar stoel die zei 'ik ben er
niet ik ben er niet'.

Geen stem meer die de stilte brak
geen hand die steeds de mijne zocht
geen haast terloopse aai of kus. Er vlaagde
poolwind door het huis die met geen
tochtstrip nog te bannen was.

Roer de omfloerste trom als een adieu
voor wie hier ligt: een mensenkind
nu losgezongen van een alfabet dat
op het laatst voor hem geen liefdeslied
in petto had, geen pas de deux.

© *gedicht Hester Knibbe* © *verslag Daniel Dee*

Bron: De Havenloods, 09-03-2023, Sjaak.

Onrust na breuk in Achterhoekse uitvaartwereld: 'We hebben 58 jaar premie betaald. Wat moeten we nu?'

Het eenzijdig breken met Dela als uitvaartondernemer door GUV in de Achterhoek zorgt voor onrust in de regio. Dela-verzekerden die hun uitvaart bij een van de GUV-locaties willen houden, zijn bang dat dat niet meer kan.

„Een tiental verzekerden heeft daarover al contact met ons opgenomen”, zegt een woordvoerder van Dela.

Ook De Gelderlander kreeg meerdere mails van mensen die met vragen zaten. Het merendeel gaf aan hierover in gesprek te gaan met Dela. ‘We hebben 58 jaar premie betaald. Wat moeten we nu?’, schrijft een van hen.

Niet in gesprek?

Het directe gevolg van de breuk is dat Dela als uitvaartondernemer niet terecht kan in de GUV-crematoria in Aalten en Etten en in het afscheidscentrum in Lichtenvoorde. „Willen nabestaanden van mensen die bij Dela verzekerd zijn dat wel, dan moeten zij de uitvaart via een andere ondernemer regelen”, zegt de woordvoerder.

Ze laat tevens weten dat Dela het ‘uiterst pijnlijk vindt’ dat GUV de samenwerking eenzijdig heeft opgezegd.

„GUV verwijt ons een andere denk- en werkwijze. Hier willen we graag met hen over in gesprek.

We betreuren het dat zij niet met ons om tafel willen. Wij hebben kwaliteit hoog in het vaandel staan en hebben het Keurmerk Uitvaartzorg, wat staat voor de kwaliteit van de dienstverlening in de uitvaartbranche”

GUV-directeur Bert van Asselt zegt op zijn beurt best in gesprek te willen met Dela. „Sterker nog, de afgelopen jaren hebben wij steeds de dialoog gezocht met de medewerkers van Dela. Dat heeft nooit tot iets geleid. Juist daarom is de beslissing genomen.”

„Nu we niet meer met Dela willen samenwerken, kan het ineens wel. Maar op twee door hen voorgestelde data zijn wij niet beschikbaar. En nu wordt gezegd dat wij niet in gesprek willen.”

235 euro

Dat Dela-verzekerden veel duurder uit zijn als ze via een andere ondernemer hun uitvaart bij GUV houden, klopt volgens Van Asselt ook niet.

Dela laat weten dat het bedrijf, als grote coöperatie, veel inkoopvoordeel heeft. „Ons premiebedrag is afgestemd op dat voordeel. Dit voordeel valt weg als mensen gebruikmaken van een andere ondernemer”, zegt de woordvoerder.

Maar volgens Van Asselt heeft GUV een speciaal pakket voor mensen die bij Dela verzekerd zijn, om hen tegemoet te komen. „Door het aanpassen van onze dienstverlening kunnen wij de prijs ook laag houden. Het verschil is hierdoor minimaal.”

Geen duizenden euro's bijbetalen

Op de website van GUV staat hoe dat precies zit. De meerkosten die er zijn, zijn volgens GUV beperkt. „Zeker niet de duizenden euro's waar Dela over spreekt”, zegt van Asselt. Hij zegt ook veel telefoontjes te hebben gehad van bezorgde Dela-verzekerden.

Wie de uitvaart toch helemaal via Dela wil laten doen, kan daarvoor ook gewoon in de Achterhoek terecht. „Er zijn andere locaties beschikbaar, zoals bijvoorbeeld het crematorium in Slangenburg. Dus mensen in de regio hoeven zich geen zorgen te maken”, zegt de woordvoerder.

Bron: De Gelderlander, 01-03-2023, Sjaak.

Reactie DELA op stopzetten samenwerking GUV in de Achterhoek

Geplaatst: 1 maart 2023 Coöperatie DELA biedt oplossingen voor een waardig afscheid voor haar leden in de Achterhoek, ook nu zij niet meer welkom is op de locaties van GUV. Op een uitnodiging voor een gesprek gaat GUV niet in. Het is meer dan pijnlijk dat de samenwerking éézijdig is opgezegd. Als coöperatie dient DELA de belangen van haar leden. Het is onbegrijpelijk dat GUV dit niet inziet.

GUV verwijt DELA er een andere denk- en werkwijze op na te houden. De dienstverlening van DELA is van een hoog niveau ook rondom de verzorging van overledenen. De coöperatie is in het bezit van het Keurmerk Uitvaartzorg, dat staat voor de kwaliteit van de dienstverlening in de uitvaartbranche. Wanneer er verschil van mening met een partner is dan is DELA gewend om daarover te praten. Op die manier komt DELA er altijd uit met haar partners. DELA betreurt het dat GUV niet met ons om tafel wil.

Voordeel DELA leden

De beëindiging van de samenwerking betekent dat DELA niet langer terecht kan in het GUV Crematorium Aalten, het GUV Crematorium Etten en het Afscheidscentrum Wekking in Lichtenvoorde. Wanneer de nabestaanden van leden van DELA dat wel willen, dan moeten zij de uitvaart via een andere ondernemer regelen die wel toegang heeft tot de locaties van GUV. Hierdoor zijn zij duurder uit, omdat de premie die zij hebben betaald voor hun uitvaart gebaseerd is op de kosten van een uitvaart die door DELA wordt uitgevoerd. Het voordeel van de verzekering valt dan weg.

Berichten in de media

De wijze waarop GUV naar buiten treedt zorgt voor onrust, ook bij leden die op dit moment een dierbare verliezen. Aan tafel bij nabestaanden lukt het DELA uiteraard goed om met passende oplossingen te komen, waardoor er op een waardige wijze afscheid kan worden genomen van de overleden dierbare. De uitvaartverzorgers van DELA staan daar te allen tijde voor klaar.

Anton Tijs uit Luttenberg is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Rechts burgemeester Martijn Dadema van de gemeente Raalte.

Koninklijke Onderscheiding voor Anton Tijs uit Luttenberg

Burgemeester Martijn Dadema heeft een Koninklijke Onderscheiding uitgereikt aan Anton Tijs uit Luttenberg. Een Koninklijke onderscheiding wordt uitgereikt in naam van de Koning, aan iemand die iets bijzonders heeft gedaan voor de Nederlandse samenleving. Anton is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor zijn inzet in de paardensport, de begrafenisvereniging en de parochie.

De Heilige Corneliusparochie en de begrafenisvereniging Luttenberg

Jarenlang was Anton Tijs vrijwilliger bij de Heilige Corneliusparochie in Luttenberg, onder ander als voorzitter van Caritas. Daarnaast was hij voorzitter van de begrafenisvereniging Luttenberg.

Ponyclub de Heuvelruitertjes en Stichting Manege De Luttenberg

Begin deze eeuw zorgde Anton voor het voortbestaan van ponyclub de Heuvelruitertjes. Dit deed hij van 2002 tot 2004 als voorzitter. Later zette hij zich als bestuurslid en voorzitter in voor de stichting Manege De Luttenberg. Anton voerde onderhoud uit en coördineerde de onderhoudswerkzaamheden. Stichting Manege De Luttenberg is ook organisator van de Tuinexpo Salland. Anton leverde acht edities lang een belangrijke bijdrage aan de organisatie. Zo hielp hij bij de opbouw en het afbreken.

Een duurzaam en toekomstbestendige manege

Anton was de kartrekker van verduurzaming van de manege. Zo zorgde hij dat het asbestdak werd vervangen, er LED-verlichting werd geïnstalleerd en er 1300 zonnepanelen werden geplaatst. De zonnepanelen voorzien zo'n 150 gezinnen in Luttenberg van energie. Dankzij Anton is de manege duurzaam en toekomstbestendig!

Bron: Gemeente Raalte, 18-03-2023, Sjaak.

Wat is de volgorde van de stoet? (column)

Hans Bleijerveld – auteur Protocol en Etiquette rondom de uitvaart

Door Hans Bleijerveld, auteur van het boek Protocol & Etiquette rondom de uitvaart.

De grafloop is een plechtig moment. De uitvaartbegeleider en de beheerder van de begraafplaats of voorloper hebben hier een logistieke en ceremoniële rol. De volgorde van de stoet dateert al uit een ver verleden.

Een geestelijke komt in rangorde voor een uitvaartbegeleider. Dit betekent dat de geestelijke voorop loopt; de voorloper of beheerder van de begraafplaats kan weer voor de geestelijke lopen. Dat de beheerder – praktisch gezien – voorop loopt, is juist. De ritueelbegeleider heeft dezelfde rol als de geestelijke, maar is niet hoger in rangorde dan de uitvaartbegeleider. De volgorde van de stoet van voor naar achter: de beheerder van de begraafplaats of de voorloper, de geestelijke (afhankelijk van religie), de uitvaartbegeleider met eventueel de ritueelbegeleider naast zich, de bloemendragers, eventueel hierachter de drager met de onderscheidingen op kussen, dan de kist met de dragers en daarachter de familie.

Achter de familie lopen de genodigden. Indien er een bedienaar of palfrenier meeloopt in de stoet, dan loopt deze (vanuit de familie gezien) links naast de dragers ter hoogte van de achterste drager. Hij heeft dan het overzicht en kan zo nodig aanwijzingen geven.

Zó traditioneel is een uitvaart zelden meer.

Overijsselaren moeizaam te porren voor crematie, Flevolandse willen juist informele uitvaart

Inwoners van Overijssel staan landelijk gezien het minst open voor crematie na het overlijden. Slechts 63,3 procent zou nu voor een crematie kiezen, volgens onderzoek Uitvaartverzekeringwijzer.net.

In Flevoland wil maar liefst 85,9 procent het liefst gecremeerd worden, iets dat past in een landelijke trend. Inmiddels wil 77 procent van de Nederlanders gecremeerd. Een paar jaar geleden was dat nog 70%.

Verder valt op dat de traditionele, plechtige uitvaart steeds verder verdwijnt. Landelijk verkiest bijna twee derde een borrel en een hapje na afloop boven de traditionele koffie met cake. Ook hier is Flevoland koploper: daar is al bijna driekwart voor de modernere variant.

Bron: Stentor, 09-03-2023, Sjaak.

‘Nederlanders willen dat uitvaart een feestje wordt’

De uitvaartwensen van Nederlanders veranderen snel. Waar een paar jaar geleden nog veel mensen kozen voor een grote en traditionele uitvaart, kiezen steeds meer Nederlanders nu voor een informele en intieme uitvaart. Dit blijkt uit onderzoek van Uitvaartverzekeringwijzer.net.

Het onderzoek werd uitgevoerd onder 2.300 Nederlanders. Het is al jarenlang een trend dat steeds meer Nederlanders kiezen voor een crematie. Waar in 2019 nog 70% van de ondervraagden liet weten dat ze gecremeerd wilden worden, is dat nu al 77%. Motivaties hiervoor zijn de lagere kosten ten opzichte van een begrafenis en de zorg voor de nabestaanden. Mensen willen nabestaanden niet opzadelen met het onderhoud van een graf. Opvallend is dat cremeren in de provincie Flevoland (85,9%) het meest populair is en in Overijssel het minst. In Overijssel geeft slechts 63,3% aan gecremeerd te willen worden.

Cremeren is in de leeftijdscategorie 18-30 jaar het meest populair. Maar liefst 90,2% geeft aan gecremeerd te willen worden. In de categorie 75 jaar en ouder is dit nog maar 53,3%.

Koffie met cake verleden tijd

Het afsluitende kopje koffie met het beruchte plakje cake legt het in het onderzoek af tegen een borrel met een hapje. Een toast op het leven wordt daarmee steeds populairder. De inwoners van Flevoland geven met 77,1% aan dat zij willen dat hun nabestaanden proosten. Zij worden op de voet gevolgd door Limburgers en Noord-Hollanders. Alleen in de Groningen is koffie nog populair met 48,3%. 'Vroeger waren de meeste uitvaarten formeel. Mensen droegen zwarte kleding, er werd meestal klassieke muziek gedraaid, er waren professionele dragers voor de kist en na de uitvaart dronk men gezamenlijk een kopje koffie. Tegenwoordig gaat dat vaak anders', aldus Leon Schouten van Uitvaartverzekeringwijzer.net

Uit het onderzoek is gebleken dat 73,2% van de Nederlanders het liefst een informele uitvaart wenst. In 2019 was dit nog 69,1%. De tradities verdwijnen en uitvaarten worden steeds unieker. Zo vonden vroeger de meeste uitvaarten in een kerk plaats, maar zie je steeds meer dat een uitvaart bijvoorbeeld op een andere locatie plaatsvindt. Voorbeelden hiervan zijn een kroeg, een boot, het strand of zelfs een discotheek. Ook de kleding tijdens de uitvaart hoeft niet meer persé zwart en netjes te zijn.

Vooraf voor Zuid-Hollanders hoeft het niet zo formeel, 84,9% kiest voor een informele uitvaart. Alleen in Friesland is dat anders, daar geeft nog steeds meer dan de helft van de mensen aan liever een formele uitvaart te willen.

Open kist alleen in Groningen nog populair

De meeste Nederlanders willen dat hun kist tijdens de uitvaart dicht is. Opvallend is dat Groningers juist met 48,3% de voorkeur geven aan een open kist. Echter was dit percentage in 2019 maar liefst 72,3%. Landelijk geven Nederlanders aan dat 83% liever een gesloten kist heeft.

Uitvaartverzekeringwijzer.net is een onafhankelijk informatiecentrum op het gebied van uitvaartverzekeringen. Als een gebruiker via deze website een uitvaartverzekering afsluit, ontvangt Uitvaartverzekeringwijzer.net daarvoor een vergoeding van de verzekeraar.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 19-09-2020

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Maatkamp 21
7482 KC Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

**Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!**

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

